

Antagningsordning för utbildning på forskarnivå i historia vid Stockholms och Uppsala universitet

För mer detaljerade råd och anvisningar, konsultera dokumentet "Frågor och svar om ansökan till utbildning på forskarnivå i historia" eller kontakta respektive studierektor för forskarutbildningen.

Behörighet

Behörig att antas till utbildning på forskarnivå är den som dels uppfyller villkoren för grundläggande behörighet, dels har den särskilda behörighet som fakultetsnämnden har föreskrivit. Vidare krävs att sökanden bedöms ha sådan förmåga i övrigt som behövs för att klara utbildningen. (jfr SFS 2006:1053, HF 7 kap 35 §)

Grundläggande behörighet:

Grundläggande behörighet har den som avlagt examen på avancerad nivå, eller fullgjort kursfordringar om minst 240 högskolepoäng, varav minst 60 på avancerad nivå, eller på annat sätt inom eller utom landet förvärvat i huvudsak motsvarande kunskaper. Fakultetsnämnden får för en enskild sökande medge undantag från kravet på grundläggande behörighet, om det finns särskilda skäl. (jfr SFS 2006:1053, HF 7 kap 39 §)

Den, som före den 1 juli 2007 uppfyllde kraven på grundläggande behörighet för tillträde till forskarutbildning, skall även i fortsättningen anses ha grundläggande behörighet för tillträde till utbildning på forskarnivå, dock längst till utgången av juni 2015. (jfr SFS 2006:1053, HF 12 kap 11 st. 2.2. Särskild behörighet.)

Särskild behörighet

Särskild behörighet har den som skrivit ett godkänt examensarbete på avancerad nivå i historia, eller i annat ämne med relevant (dvs. historisk) ämnesinriktning. För sökande med examen tagen före 1 juli 2007 krävs i stället godkänd D-uppsats.

För behörighet krävs även att den sökande behärskar svenska, danska eller norska, och därutöver engelska. Språkfärdigheterna måste vara av sådan art att doktoranden kan tillägna sig undervisning på respektive språk.

Behörighetskraven kan uppfyllas även av den som inom eller utom landet förvärvat i huvudsak motsvarande kompetens.

Ansökan

Till ansökan, som görs på särskild blankett som finns tillgänglig på institutionernas hemsidor, skall bifogas:

1. Sammanfattande meritförteckning (CV).
2. Examensbevis, LADOK-utdrag eller liknande som dokumenterar behörighet samt de akademiska meriter den sökande vill åberopa.
3. Kandidat-/C-uppsats (5 exemplar)
4. Examensarbete på avancerad nivå, eller D-uppsats (5 exemplar)
5. I förekommande fall ytterligare en relevant publicerad vetenskaplig skrift/text (5 exemplar)
6. En forskningsplan om ca 6 sidor (5 exemplar).
7. En redovisning av hur lång faktisk studietid som har gått åt för uppsatserna/examensarbetena enligt punkt 3 och 4.
8. I de fall där det inte av ansökningshandlingarna tydligt framgår att den sökande uppfyller språkkunskapskraven som anges i Antagningsordningen ska dessa särskilt styrkas (i svenska, alternativt danska eller norska, samt i engelska).

I den mån institutionerna i utlysningen har givit anvisning om att ansökan och bilagor ska insändas elektroniskt, bortfaller kravet på att sända in flera exemplar. Om ett specimen inte finns tillgängligt i elektronisk form, måste det dock sändas in i pappersform och i flera exemplar.

Utllysning

Utllysning av platser inom utbildning på forskarnivå sker genom annonsering på institutionernas hemsidor och genom kungörelser på universitetens hemsidor (www.uu.se; www.su.se). Utllysning sker ca 15 mars, och ansökan ska vara registrator till handa senast 15 april. Beslut fattas normalt sett i december, så att den sökande kan påbörja sin utbildning vid terminsstarten påföljande år. Startdatum kan diskuteras (med institutionens prefekt).

Utllysning av platser inom utbildning på forskarnivå med annan finansieringskälla än fakultetsmedel kan förekomma vid andra tider på året. Samma procedur för antagning, urval och beslut tillämpas för sådana platser.

Finansiering

Till utbildning på forskarnivå kan endast de personer antas, vilkas utbildning är finansierad och vilka kan beredas handledning och i övrigt godtagbara studievillkor i enlighet med högskoleförordningen. Tre finansieringsformer kan förekomma: utbildningsbidrag, doktorandtjänst och annan finansiering.

Institutionerna (i Stockholm: institutionsstyrelsen; i Uppsala: prefekten) beslutar i september om hur många studiestöd som kommer att utlysas för närmast kommande antagning till utbildning på forskarnivå. Dessa studiestöd söks i samma ansökan som den, som avser tillträde till utbildning på forskarnivå.

Person med annan finansiering får antas endast om denne/denna efter ett utlysningsförfarande och i konkurrens bedöms vara meriterad, och om han/hon kan påvisa en garanterad studiefinansiering som inte får understiga aktuella utbildningsbidrag för antagna doktorander. Beslut om huruvida personen i fråga är meriterad tas av institutionsstyrelserna på vanligt sätt (se nedan). Beslut om huruvida annan finansiering ska accepteras fattas av institutionsstyrelsen i Uppsala och av Humanistiska fakulteten i Stockholm.

Antagning förutsätter en finansieringsplan för de fyra år (netto) som utbildningen omfattar.

Antagning och urval

Antagning till utbildning på forskarnivå, och därmed sammanhängande fördelning av studiestöd, sker i öppenhet och i konkurrens. Beslut om antagning fattas av **respektive** institutionsstyrelsen vid Stockholms universitet respektive av prefekten vid Uppsala universitet, efter behandling i en särskild, för institutionerna gemensam antagningsnämnd. Institutionsstyrelsen **vid Stockholms universitet** får inte delegera beslut om antagning.

Urval bland sökande som uppfyller behörighetskraven görs med hänsyn till deras förmåga att tillgodogöra sig utbildning på forskarnivå. Förmågan att tillgodogöra sig utbildningen bedöms med hjälp av den sökandes vetenskapliga arbeten, främst på avancerad nivå, och forskningsplanen. Nedan specificeras de punkter som tillmäts betydelse vid bedömningen.

1. Utbildning i allmänhet

Bedömning av såväl djup som bredd i tidigare utbildning.

2. Vetenskaplig produktion

På basis av examensarbeten från grund- och avancerad nivå samt, i förekommande fall, annan skriftlig vetenskaplig produktion bedöms den sökandes förmåga att tillgodogöra sig utbildningen enligt följande bedömningskriterier:

- Förmåga att genomföra en resultatgivande och systematisk empirisk undersökning
- Kritisk förmåga
- Analytisk förmåga
- Kreativitet

- Själständighet

Vid bedömningen skall också tidsaspekten beaktas, d v s i vilken utsträckning den sökande har visat förmåga att utföra sina tidigare vetenskapliga uppgifter inom givna tidsramar. Dessutom görs, utifrån en jämförelse av de vetenskapliga alstren, en bedömning av den sökandes vetenskapliga utveckling.

3. Forskningsplan

I samband med ansökan skall sökanden kort (ca 6 sidor) redogöra för sitt tänkta forskningsområde. Redogörelsen skall innehålla problemformulering/ar och en skiss över hur forskningsarbetet ska genomföras. Planen bedöms med avseende på

- Relevans
- Originalitet
- Genomförbarhet inom given tidsram (d v s under en period motsvarande fyra års utbildning på heltid).

Planen skall vara egenhändigt författad av den sökande.

4. Samarbetsförmåga

Den sökandes förmåga till samarbete bedöms utifrån referenser, intyg och/eller intervjuer.

5. Övrigt

Under förutsättning att två sökande i övrigt bedöms som likvärdiga har den sökande ett försteg, som på de olika nivåerna har skrivit uppsatser inom olika teman, framför den sökande, som åberopar uppsatser inom ett och samma tema.

6. Sammanvägning

Vid en sammanvägning av de olika kriterierna för urval läggs den avgörande vikten vid den uppvisade vetenskapliga produktionen.

Hur ansökan bereds och hur beslut fattas

I ett första steg läses alla ansökningar av tre sakkunniga (en lärare från var och en av de historiska institutionerna i Stockholm och Uppsala och en extern sakkunnig).

Sakkunniggruppen gör ett första urval bland de sökande om åtta till tio personer. Detta urval baseras på de sökandes främsta vetenskapliga merit, vilket vanligtvis är uppsatsen på avancerad nivå, men det kan även vara annan vetenskaplig merit som utpekats särskilt av den sökande.

Efter sakkunniggruppens urval av de främsta sökande, vidtar, i ett andra steg, en ny bedömningsomgång, nu inom ramen för den för institutionerna gemensamma antagningsnämnden. Denna består av sex personer (två lärarrepresentanter vardera från Uppsala och Stockholm, en extern sakkunnig samt en doktorandrepresentant). Ordförandeskapet i nämnden innehåller omväxlande av en Uppsala-lärare och en Stockholms-lärare, i normalfallet studierektor för utbildning på forskarnivå. Vid lika röstetal har ordföranden utslagsröst.

Antagningsnämnden bedömer de utvaldas samlade meriter och fastställer så den slutliga rangordningen mellan de sökande. Utöver den sökandes huvudspecimen (magister-/masteruppsatsen) läggs nu även vikt vid de sökandes forskningsplaner, deras övriga vetenskapliga produktion i form av kandidat- respektive C-uppsatser, större uppsatser/examensarbeten från angränsande ämnen, publicerade artiklar, etc.

Forskningsplanen bör omfatta ca sex sidor och kännetecknas av en intresseväckande och vetenskapligt välmotiverad fråga, samt av en konkret och realistisk plan för hur frågan ska kunna besvaras. Det är därför viktigt att redogöra för forskningsläge, källäge och tidsplan.

Antagningsnämnden fäster även avseende vid den språkliga kvaliteten i den sökandes skrifter. För att kunna genomföra utbildningen på ett bra sätt är det av yttersta vikt att den sökande kan skriva klart och korrekt.

I ett tredje steg genomför antagningsnämnden intervjuer med de utvalda sökande. Syftet med intervjun är att få möjlighet att ställa frågor som föranletts av läsningen av den sökandes skrifter, samt att förvissa sig om att den sökande själv författat inlämnade skrifter. Intervjun har också till syfte att utröna om den sökande äger nödvändiga språkkunskaper för att genomföra utbildning på forskarnivå.

På basis av uppsatsernas och forskningsplanernas kvalitet, och med intervjuerna som tilläggsmaterial, fattar antagningsnämnden beslut om en rangordning. Rangordningen, och korta skriftliga motiveringar, utgör beslutsunderlag för institutionsstyrelserna som fattar de formella besluten om antagning. När detta beslut tas beaktas jämställdhetsaspekten.

Samtliga rangordnade sökande har rätt att ta del av motiveringen till institutionsstyrelsernas beslut.

Fördelning av doktorander mellan institutionerna

Antagningsnämnden gör en rankinglista som enbart baserar sig på huvudkriteriet (förmåga att tillgodogöra sig utbildning på forskarnivå), mätt med hjälp av kvaliteten på de sökandes vetenskapliga produktion. De sökande som är så högt rankade att de kan komma i fråga för antagning informeras om vilken handledningskompetens och vilka villkor i övrigt som de båda institutionerna kan erbjuda, samt om vilken institutionstillhörighet som rekommenderas. För de allra högst rankade finns möjligheten

att välja den institution som han/hon föredrar, under förutsättning att det finns ledig plats vid denna institution.

Handledning och handledarresurser

Varje doktorand har rätt till två handledare, en huvudhandledare och en (biträdande) handledare.¹ En av handledarna måste vara (minst) docent och en av handledarna måste vara anställd vid doktorandens heminstitution. Minst en av de två handledarna ska (i enlighet med Högskoleförordningen) ha genomgått forskarhandledarutbildning.

Huvudhandledaren ska i normala fall vara anställd vid doktorandens heminstitution och ha ansvaret för doktorandens anknytning till institutionen och dess verksamhet. (Den biträdande) handledaren bör väljas efter sin kompetens i förhållande till inriktningen på doktorandens avhandlingsarbete. Normalt sett bör även (den biträdande) handledaren tas från institutionernas handledargrupp, men i särskilda fall kan externa handledare anlitas.

De institutionsinterna handledarna kan om så är lämpligt väljas från båda partnerinstitutionerna, så att en huvudhandledare från den ena institutionen kompletteras med (en biträdande) handledare från partnerinstitutionen.

I avhandlingsarbetets slutskede ska en tredje-läsare ges tillfälle att granska slutmanuskriptet.

Doktoranden har rätt till handledarstöd under hela sin doktorandtid (fyra års nettotid), men kan om den reglerade studietiden överskrids få denna resurs, liksom andra institutionsresurser, indragen.

Licentiander

Den, som söker licentiatutbildning, bedöms på dokumenterade meriter i konkurrens med dem, som söker doktorsutbildning. Om han/hon efter licentiat-examen vill fortsätta med doktorsstudier, måste han/hon ansöka på nytt och därmed ånyo meritvärderas. Antagning av licentiat måste vid Stockholms universitet beslutas av fakultetsnämnd och får inte delegeras till institution.

¹ Det som vid Stockholms universitet kallas handledare är synonymt med det som vid Uppsala universitet kallas biträdande handledare.

Bestämmelser av relevans för detta dokument

- Höskoleförordningen, kap. 7 34-42 §§. (tillträde till utbildningen)

Särskilda bestämmelser Uppsala universitet

- *Antagningsordning* för forskarutbildningen vid Uppsala universitet (UFV 2006/1135)
- Föreskrifter avseende forskarutbildningen vid Uppsala universitet (UFV 2006/1135)
- Lokala regler och riktlinjer för forskarutbildning vid Uppsala universitet (UFV 2006/1135)
- Allmän studieplan för utbildning på forskarnivå i historia vid Uppsala universitet
- Riktlinjer för utbildning på forskarnivå inom historisk-filosofisk fakultet (Fastställd 2008-12-09, HISTFILFAK 2008/70)

Särskilda bestämmelser Stockholms universitet

- *Antagningsordning* för utbildning på forskarnivå vid Stockholms universitet 2009-12-18 (dnr SU 53-2189-06)
- Antagningsordning för utbildning på forskarnivå i historia vid Stockholms universitet (fastställd av institutionsstyrelsen vid Historiska institutionen 29 maj 2007)
- *Mall för allmän studieplan* vid Humanistisk fakultet, Stockholms universitet, punkt 3
- Allmän studieplan för utbildning på forskarnivå i historia vid Stockholms universitet
- Principer för tillgodoräknande vid antagning fastställda vid institutionsstyrelsemöte, historiska institutionens, Stockholms universitet 11 september 2007.
- Föreskrifter och riktlinjer avseende utbildning på forskarnivå vid Humanistiska fakulteten (fastställda av Humanistiska fakultetsnämnden 2007-03-13, reviderade 2010-04-21).